

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2021-05-17

Diarienummer:
ALN-2019-0434

Handläggare:
Heléne Stenlund

Äldrenämnden

Uppföljning av aktiviteter – Rapport om äldre med nedsatt hörsel eller dövhet

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna återrapporteringen av åtgärder gällande barndomsdöva, vuxendöva och hörselnedsatta,
2. **att** godkänna återrapporteringen gällande utredning av möjligheten till reserverade boendeplatser för teckenspråkiga brukare, och
3. **att** inrätta särskilt boendeplatser för döva i enlighet med ärendet.

Ärendet

Äldreförvaltningen genomförde 2019 en utredning om situationen för hörselnedsatta och döva inom Uppsala kommuns äldreomsorg. Utredningens resultat presenteras i *Rapport om äldre med nedsatt hörsel eller dövhet*. Rapporten presenterades vid äldrenämndens sammanträde den 17 december 2019.

Äldrenämnden fattade beslut om att de föreslagna åtgärderna skulle genomföras, samt att en återrapportering skulle ske vid äldrenämndens sammanträde den 14 maj 2020.

Aktiviteter som ålades äldreförvaltningen var:

- **att** ge äldreförvaltningen i uppdrag att genomföra rapportens föreslagna åtgärder för barndomsdöva, vuxendöva och personer med hörselnedsättning,
- **att** ge förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till reserverade boendeplatser för teckenspråkiga brukare.

Vid återrapporteringen i maj var flera av åtgärderna klara att genomföras men hade på grund av coronapandemin tillfälligt fått skjutas fram. Äldrenämnden tog därför beslut om ny återrapportering i december.

Beredning

Ärendet har beretts av äldreombudsmannen i samråd med enheten för avtal och marknad och avdelningen för egen regi.

Föredragning

Nedan ges en rapport med kort beskrivning av de aktiviteter där vi kommit framåt, vid övriga aktiviteter pågår åtgärder sedan tidigare men har fått skjutas fram på grund av pandemin.

Uppdrag

- **att** ge äldreförvaltningen i uppdrag att genomföra rapportens föreslagna åtgärder för barndomsdöva, vuxendöva och personer med hörselnedsättning

Aktiviteter - Barndomsdöva

- *utreda möjligheter och förutsättningar för att kunna erbjuda träffpunktsverksamhet och teckenspråkig äldrevägledare någon eftermiddag/vecka*

Teckenspråkig äldrevägledare

Äldrevägledare för teckenspråkiga erbjuds sedan 1 januari 2021 genom ett samarbete med före detta omsorgsförvaltningens dövkonsulent. Äldrevägledning på teckenspråk ges till den som är döv eller dövblind, har en kombinerad syn-och hörselskada samt till anhöriga. Äldrevägledaren kan bland annat förmedla kontakt mellan döva personer och tjänstepersoner i kommunen.

- *säkerställa att information från äldreförvaltningen, som till exempel Seniorguide, även finns på teckenspråk.*

Handläggaren har en pågående dialog med Dövas pensionärsförening och har inhämtat synpunkter från målgruppen när det gäller behovet av information. Det fortsatta arbetet har därefter fått skjutas fram

- *sprida kunskap i verksamheterna om hur man kan förbättra kommunikationen med barndomsdöva för ökad delaktighet, till exempel med hjälp av bildtelefoni*

Information om arbetsätt och verktyg som finns för att möjliggöra kommunikation har lagts upp på utföranwebben för att öka delaktigheten och förebygga risken för språkdeprivation.

Aktiviteter - Hörselnedsatta

- *organisera regelbunden kompetensutveckling och nätverk för hörselombuden samt ytterligare tydliggöra hörselombudens ansvarsområde och uppdrag*

Ett informationsbrev om hörselombudsuppdraget har skickats till verksamhetsansvariga med skriftlig beskrivning av hörselombudets ansvarsområde, information om planerad utbildningen samt funktionskontroll av hörslinor. De verksamheter som saknar hörselombud har ombetts att inkomma med namn på hörselombud. Denna information har även förmedlats vid branschrådet.

På grund av coronapandemin har utbildningen av hörselombuden skjutits fram men kommer erbjudas så snart det är möjligt med fysiska möten. Utbildningen är inte möjlig att genomföra digitalt då den till stor del bygger på praktiska övningar. Ett informationsmaterial har utgått till hörselombuden att bekanta sig med under tiden.

Uppdrag

- **att** ge förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till reserverade boendeplatser för teckenspråkiga brukare.

Aktiviteter – Boendeplatser

Förvaltningens utredning har visat att särskilt boendeplatser för målgruppen är görligt och föreslår ett vård- och omsorgsboende inom egen region dit det går att få förtur.

Dövhet kan ses som ett incitament för att prioritera före de övriga i kön till särskilt boendeplats om behovet av vården och omsorgen inte kan tillgodoses i det ordinära boendet. Kombinationen av vård och omsorg dygnet runt, stora behov, samt dövhet med dess konsekvenser kan göra att enskilda personer med biståndsbeslut om särskilt boende går före under förutsättning att det särskilda boendet har ett särskilt uppdrag riktat till målgruppen.

Förslaget är att Höganäs vård och omsorgsboende ges detta uppdrag då kunskap, erfarenhet och intresse kring målgruppen finns sedan tidigare vilket gör att boendet har en beredskap att möta målgruppen.

Konsekvenser för jämställdhet

Ej aktuellt i föreliggande ärende

Konsekvenser för tillgänglighet

Ej aktuellt i föreliggande ärende

Ekonomiska konsekvenser

Inga större merkostnader vad gäller boendeplatser på grund av att behövliga resurser finns i verksamheten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 17 maj 2021.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör